

Prenumerata wynosi:

we Lwowie:

mięsięczn 2 korony;	
za dwurazową dostawę do domu dopłaca się 60 halercy;	
na prowincji:	
z jednorazową przesyłką:	z dwurazową przesyłką:
rocznie . . . 30 K — h	rocznie . . . 36 K — h
kwartalnie . . . 7, 50	kwartalnie . . . 9 —
mięsięczn . . . 2, 50	mięsięczn . . . 3 —
W Niemczech miesięcznie 3 M. 50 fen. — W innych krajach miesięcznie 4 Fr.	

Rękopisów Redakcja nie zwraca.

Adres: „DZIENNIK POLSKI” — Lwów, plac Mariacki 1. Y.
Telefonu Nr. 151.

DZIENNIK POLSKI

wychodzi 2 razy dziennie.

Właściciele i redaktorowie: DR. K. OSTASZEWSKI-BARAŃSKI I MIECZYSLAW SCHMITT.

Ogłoszenia:

Za jeden wiersz petitiwy albo jego miejsce 20 halercy
Za jeden wiersz petitiwy w rubryce Nadesłane 40 halercy
Drobne ogłoszenia po 3 halercy za słowo. — Najmniejsze ogłoszenie 30 halercy.

Doniesienia o ślubach, zaręczynach i inne prywatne komunikaty po Kronice za jeden wiersz petitiwy 60 halercy

Numer pojedynczy:

we Lwowie: 8 halercy
za prowincję: 10 halercy
za dostawę do domu: 4 halercy
za dostawę do domu: 5 halercy

Czas odnowić przedpłatę na Dziennik Polski

który wychodzi 2 razy dziennie

o godz. 8 rano i o 8 popoł.

PRENUMERATA za dwa wydania dziennie wynosi miesięcznie:

we Lwowie 2 korony
(za dwurazową dostawę do domu dopłaca się 60 hal.)

na prowincji 2 kor. 50 hal.
(za dwurazową przesyłką 3 kor.).

Przy Dzienniku Polskim prenumerować można

BLUSZCZ

najlepsze pismo ilustr. dla kobiet, z dodatkami mod. najświeższych i tablic krojów.

BLUSZCZ kosztuje kwartalnie:

we Lwowie 3 korony
na prowincji 4 kor. 50 hal.

Nasze gimnazja.

(Kilka uwag o reformie nauki w naszych gimnazjach).

Lwów 1 marca.

Od jednego z poważnych i wytrwałych pedagogów, z okazji obrad ankiety dla reformy nauki języka niemieckiego w szkołach średnich, otrzymujemy następujące cenne uwagi:

I. Nie możemy, jak tylko przykładać, jeżeli władze nasze, czuwające nad nauką i wychowaniem młodzieży, próbują zwolnieniem ankiety wpłynąć na poprawę dzisiejszej nauki w szkołach średnich, w celu zarządzenia dzisiejszemu niedomaganiam. Tu tylko nie możemy zaraz na początku pominąć tej wpadającej w oczy okoliczności, że ze wszystkich przedmiotów dzisiejszego planu naukowego w szkołach średnich, zrobiono zaszczyt tu tylko językowi niemieckiemu, którego znaczenie dla szkół średnich wprawdzie wszyscy uznajemy, tak pod względem praktycznym, jak i co do ogólnego wykształcenia; lecz mimo tego, nie można w żaden sposób dać mu pierwszeństwa nad innymi przedmiotami. Jeżeli już nie chcemy wziąć pod rozwagę tak samo i nauki wszystkich przedmiotów naukowych szkół średnich, a przynajmniej gimnazjalnej, z której najliczniejsze zastępy wychodzą naszej młodzieży, w jaki tylko jedyny sposób obliczyć bylibyśmy w stanie, ile to czasu, siły i pracy młodzieży przy nauce innych przedmiotów, dla nauki języka niemieckiego pozostaje: w takim razie musimy choć nad tem się zastanowić i wziąć to pod ścisłą rozwagę, że mamy w naszej szkole gimnazjalnej naukę aż czterech języków, a względnie z nauką języka niemieckiego nawet pięć: bo polski, niemiecki, łaciński, grecki, do tego zaś i ruski. Bez liczenia się z czasem, potrzebnym a możliwym dla każdego z tych języków, jak i in-

nym przedmiotów, nie dojdziemy do żadnego rezultatu, w jakoby sposób określić naukę języka niemieckiego, jeżeli wszelkie uchwały nie mają pozostać tylko złudzeniem.

Porównajmy nasamprzód zakłady nasze i liczbę wykładowych w nich języków jako przedmiotów osobnych, z tego samego rodzaju zakładami w krajach ościennych. I tak, uczeń np. niemiecki, ten ma w swojej szkole gimnazjalnej w planie naukowym jedynie trzy języki, mianowicie, ojczysty swój niemiecki, łaciński i grecki, mimo to przy znacznie łatwiejszych warunkach nie dochodzi do tak świetnego wyniku we wszystkich tych trzech językach; nasza zaś młodzież, ma język polski (względnie ruski), niemiecki, łaciński i grecki. Pytamy się teraz, czy młodzież nasza otrzymała z natury inną organizację swojej psychy, czy ona więcej strawić może, niż niemiecka, francuska, angielska?.. Tu należy szukać przyczyny, że młodzież nasza w każdym z tych przedmiotów niedomaga, i tego faktu żadne rozumowanie nie zbija, co z ubolewaniem musieliśmy doświadczać przez lat już tyle.

To zatem jest przyczyną i do tego prowadzi, że pomimo wszelkich przepisów, instrukcji i nawoływania, wszystko zostaje zawsze po dawnemu, tj., że młodzieńcy po skończeniu gimnazjum i doświadczeniu do lat w przecięciu dwudziestu, nie władają należycie, jak społeczeństwo ma prawo wymagać, ani językiem ojczystym, ani wcale niemieckim, ileby wymagała potrzeba i stosunek nasz faktyczny, nie zna dokładniej literatury swej ojczystej, a to nie z wykładów tylko literacko-historycznych, lecz opartej na celniejszych dziełach wszystkich okresów; następnie, mimo ośmiolpnie nauki języka łacińskiego i tylu godzin poświęconych temu przedmiotowi, po szczególnym złożeniu egzaminu dojrzałości, nie wzmnie już żadnego autora łacińskiego do ręki, gdyż z wyjątkiem może trzech lub czterech uczniów celujących w tym przedmiocie, reszta bez słownika, a nawet i ze słownikiem, nie dąży do tem, co przecież wszyscy przez tyle lat już widzimy: nareszcie po sześciolpnie nauce języka greckiego odchodzi z tem przekonaniem, że go daremnie tylko torturowano, i opuszcza szkołę z nieprzeartym jeno wstępnym do tej pięknej i po wszystkie czasy wielkiej literatury. To wszystko wygląda tylko na ironię wykształcenia klasycznego. Na taki przecież rezultat kraj nasz przystać nie może, i musi się zapytać, na czem tu polega owo humanitarne wykształcenie?

Cóż nam zatem pozostaje, jak tylko wykonać to w szkołach naszych, co się da w samej rzeczy, aby cała nauka szkolna nie została tylko złudzeniem.

Oprócz tego musimy i to wziąć pod rozwagę, że większa część młodzieży nie kończy wszystkich klas, i po kilku klasach ustępując do innych idzie zawodów: o późniejszym zatem akademizmem wykształceniu nie może tu być mowy. Tego także pominąć nie możemy, i z tem się liczyć należy: nie wypadła nam bowiem poświęcić więcej niż połowy, a właściwie prawie dwóch trzecich naszej młodzieży, z której tylko pozostaje na różnych posadach... Jakby zaś w tej mierze zaradzić, pokaże się na końcu rozprawy.

Ażeby mózdz wziąć pod rozwagę traktowanie nauki języka niemieckiego przy innych przedmiotach, szczególnie zaś choćby przy językowych, należy nam

wpierw bliżej określić, jaką rolę winien on odgrywać w zakresie innych przedmiotów i ile dla niego czasu poświęcić trzeba, aby był skutek należyty, tak pod względem potrzeb praktycznych, jak i co do jego roli pod względem wykształcenia humanitarne naszego młodzieży. To da się tylko bliżej określić, jeśli weźmiemy pod rozwagę wszystkie cztery główne języki.

I tak, reflektując na cztery główne języki, każdy, jakiegokolwiek byłby zapatrywania, przynajmniej, że pierwszeństwo, tak co do znaczenia, co do potrzeb naszych w życiu, co do wymagań na każdym stanowisku i w każdym zawodzie, jak i co do jego znaczenia pod względem wszechstronnego rozwoju sił umysłowych — ma język ojczysty polski, z tego bogata, wpływająca jednakowo pod względem intelektualnym, moralnym i estetycznym literaturą. Nie może zatem tak być traktowany, jak dotychczas, z tak małym zasobem czasu, pozostałym mu po innych przedmiotach. Język bowiem ojczysty, zwłaszcza jeśli jest wyrobiony wiekami i kulturalny, jak nasz polski, nie jest jeno językiem, gramatyką i środkiem do praktycznego jedynie użytku, lecz przeciwnie, jest on przedmiotem, na którym młodzież uczy się myśleć, rozbiegając pojęcia, mieszczące się w słowach, odróżniając pojęcia te od innych, tak co do treści, jak zakresu, łącząc je w sądy i tworząc wnioski, co głównie należy do wykształcenia intelektualnego; następnie jest on środkiem do rozbudzenia uczuć wyższych, tak moralnych, estetycznych, jak i patriotycznych; ostatecznie, rozbiegając dzieł takich mezbów, jakich właśnie wydał geniusz polskiego narodu, silnych co do charakteru i wielkich pod względem poświęcenia, nada właśnie hart woli i dążenie do prawdziwych ideałów, czego właśnie brakuje dzisiejszej, pragnącej głównie zaspokojenia potrzeb i przyjemności swoich generacji.

A zatem przedmiot ten winien mieć bezsprzecznie pierwszeństwo między wszystkimi językami szkoły naszej, jeśli z niej wyjdą ca młodzież, jakiej kraj nasz ma prawo żądać.

J. T.

Ulgi w wywozie trzody chlewnej z Galicji.

Według najnowszego obwieszczenia namiestnictwa galicyjskiego, o czem podaliśmy rano w telegramach, wolno już wywozić po za granicę kraju świnie chude (*Laufschweine*) oznaczone kółkami, z l. strefy, przy zachowaniu pewnych ostrożności; świnie zaś rzeźne bez jakiegokolwiek ograniczenia ze wszystkich powiatów Galicji, z wyjątkiem 13 graniczących z Rosją, z których to ostatnich wywóz świń dozwolony jest jedynie tylko do pewnych miejscowości, celem zabicia w oznaczonym terminie.

Rozporządzenie powyższe, które tylko streszczamy, jest wynikiem konferencji, o jakich donosiliśmy swego czasu. Sprawa tedy wywozu trzody, po 16 latach ciężkich w tej gałęzi gospodarstwa krajowego przeżyć, wchodzi na właściwe tory. Z jakimi trudnościami walczył nasz eksport nierogacizny od roku 1888 aż dotąd, objaśni krótki przegląd różnorakich ograniczeń i zarządzeń, wydanych w ciągu tego czasu. I tak, w r. 1888 przez pewien czas wolno było wysłać świnie z Galicji tylko do Wiednia i Wiener Neustadt.

W roku następnym wzbroniono w ogóle wywozu świń z Galicji na targi pozakrajowe i wyznaczono tylko 12 miejsc rzezi poza Galicją, za tak zwanymi obstalunkami (*Bestellschein*), świń zaś chudych zupełnie nie wolno było wywozić i dopiero na wniesione interpellacje w Radzie państwa, pozwolono w grudniu 1889, na wywóz świń chudych pod warunkiem odbycia 5-dniowej kontumacji w Białej. Odtąd zaczyna się epoka kontumacyjna, która rozciągnięta w r. 1893 na proweniencję galicyjską i bukowinią, bez względu na ich przeznaczenie, trwa do połowy roku 1895, t. j. do zniesienia zakładów kontumacyjnych w Białej i Krakowie.

Już w parę tygodni po zniesieniu kontumacji ukrócono znowu wywóz, zabraniając zupełnie wywozu nierogacizny chudej, a wywóz trzody rzeźnej ograniczono tylko na pewne rzeźnie, z krótkim i bezwarunkowym terminem wybiecia. Ten stan przepłatany różnemi jeszcze przejściowymi zarządzeniami, trwał aż do jeania zeszłego roku, kiedy to po raz pierwszy ze strefy I dozwolono wywozić swobodnie trzodę rzeźną do innych krajów. Ze taki kilkunastoletni stan anomalny nie mało przyczynił się do upadku ekonomicznego kraju, nie trudno pojąć, gdy się zważy, czem zaś wartość przedstawiają świnie w Galicji i ile milionów przysparzają rokrocznie krajowi i to najbardziej potrzebującym jego obywatelom, tj. włościanom, widać to z ilości tych zwierząt w kraju, która według spisu urzędowego w roku 1900 wynosiła 1,254,414 sztuk i z ilości eksportowanych sztuk, dosięgającej prawie miliona, w wartości kilkudziesięciu milionów koron.

Zarządzenie tedy, otwierające bez ograniczeń wszystkie rynki krajów zachodnich dla trzody galicyjskiej przyczyni się niewątpliwie do podniesienia wartości towaru, nie tylko w miejscu produkcji, ale i w miejscach zbytu, a zwyżka cen, wpływająca do kieszeni producenta, zachęci go do intensywniejszego chowu trzody, a tem samem przyczyni się do rozwoju ekonomicznego kraju, krepowanego dotąd brakiem swobody, tym ważnym czynnikiem nie tylko w tej, ale i we wszystkich innych gałęziach handlu i przemysłu.

Z uznaniem więc podnieść należy, że czynnik miarodajny, pojawiający doniosłość ekonomiczną swobody handlu i eksportu trzody chlewnej, zarówno we Wiedniu jak i w sejmie domagały się z całą stanowczością zniesienia krępujących ograniczeń wywozu, stawiając to żądanie jako jeden z głównych postulatów i że to słuszne żądanie znalazło w pierwszym rzędzie szczerego rzecznika w obecnym naczelniku kraju, oraz przychylną szefa sekcji hr. Auersperga i szefa departamentu weterynaryjnego p. Bindera; przyczem nie można zapomnieć, że widoczna poprawa stosunków weterynarsko-policyjnych w kraju, od czasu istnienia odrębnego biura dla tych spraw, ułatwiła uzyskanie tych doniosłych ulg w wywozie trzody z Galicji.

Spodziewać się dziś zatem należy, że i na przyszłość fachowi działacze w gronie członków Koła polskiego, jak np. ks. Pastor, poseł Wielowiejski i inni, z których inicjatywę główną sprawa tak doniosła została

pomyślnie załatwiona, nie odmówią jej na przyszłość swego poparcia, by zabieg ich zostały tak pomyślnym, jak przedstawiony, skutkiem uwieńczone.

Age.

Gal. Towarzystwo gospodarskie.

× W dniu 3 marca rozpoczynają się obrady XXXIX walnego zgromadzenia galic. Towarzystwa gospodarskiego. Komitet przedkłada zgromadzeniu obszerne sprawozdanie (drukowane) z czynności swoich w r. 1903, z którego przytaczamy ważniejsze szczegóły.

Oddając na wstępie hołd pamięci wielce zasłużonego prezesa śp. Adama księcia Sapiehy, który przez 25 lat stał na czele Towarzystwa, wspomina komitet o pełnym klęsk elementarnych roku ubiegłym, tak ciężkim dla rolników i nadmieniam, że miał w swym nowym składzie przedewszystkiem dwa zasadnicze zadania: Po pierwsze, w każdej kwestji, jakąkolwiek styczność z rolnictwem krajowym mającej, głos zabierać w dwójkim kierunku: wobec władz centralnych bronić interesów kraju; wobec współtowarzyszów pracy przed groźbami niebezpieczeństwami ostęgać ich, o środkach zaradczych pouczać, krzewić inicjatywę, a rozwijać i wzmacniać pomoc własną. — Powtóre wychodząc z przekonania, że tylko znacznymi funduszami można w wydajny sposób rolnictwo na nowe tory popchnąć, a to, co istnieje, udoskonalić, starał się komitet w tym kierunku głównie swą pracę i starania wyteżyć, by uzyskać jak najpoważniejsze środki finansowe do dyspozycji.

W myśl tego programu, omawia komitet naprzód cukrownictwo i gorzelnictwo, dwa najważniejsze rodzaje przemysłu rolniczego, w których w ostatnim czasie rozwinął się w kraju ruch tyle pożądanym. Komitet wdrożył energiczną akcję po oddziałach, w celu poparcia cukrowni krajowej w Przeworsku i Zuczce, przez propagowanie uprawy buraków dla tych cukrowni. Co do gorzelnictwa, przypomina komitet znany swój memoriał z czerwca 1903 do Koła polskiego, a postulatami co do rozdziału kontyngentu spirytusu. Przypomina też odbyć się mającą w kwietniu br. międzynarodową wystawę spirytusu w Wiedniu.

Szeroko omawia dalej komitet usiłowania swe w kierunku racjonalnego ułożenia stosunków między ludnością rolniczą, a władzami wojskowymi, a to co do dostaw zboża dla wojska, co do ulg dla rolników w czasie żniw (dłuższe urlopy dla rezerwistów), co do wynagrodzenia za szkody zrządzone przez wojsko w czasie ćwiczeń itp. Niemniej był komitet wobec Koła polskiego żarliwym rzecznikiem rolników w sprawach chowu koni.

Dotyka dalej Komitet sprawy nowej taryfy celnej, odnowienia traktatów handlowych i ugody austro-węgierskiej. Komitet domagał się między innemi z całą stanowczością zniesienia cel niemieckich od wszystkich produktów gospodarstwa wiejskiego, a dalej ściślejszego sprecyzowania postanowień konwencji weterynaryjnej między Austro-Węgrami a Niemcami. Poparł też komitet żądanie austr. centr. Związku rolniczego, aby granice Rosji i państw bałkańskich były nadal dla przewozu bydła zamknięte.

Z innych ważniejszych spraw zaznaczamy usiłowania komitetu w celu popierania akcji

Przeegrany zakład.

HUMORESKA

która mogłaby być prawdziwą.

— Pani! Bój się Boga wszechpotężnego! Znam brzmienie tego paragrafu, ale powiedz mi pani, czego chcesz odemnie?

— Sprawiedliwości! winnych ukarania, testamentu skasowania...

— Pani, takiej sprawy u mnie nie ma.

— To nic, że nie ma, ale będzie; jutro, pojutrze, najdalej za tydzień będzie! Adwokat mój już pisze doniesienie.

— Proszę się nie dziwić, że się zerwałem z krzesła.

— Czas mój jest tak drogi, że mogę się zajmować tylko temi sprawami, które są, nie mogę zaś urzędować w sprawach przyszłości.

— O! mandarynie, jakież wielki, jakież potężny! Jakże doskonale zna ciebie wielki mandaryn sądownictwa i sprawiedliwości, jakże dobroliwny jest Brahma, że kroki moje skierował do ciebie! O mężu nauki, wiedzy i pracy, spiszcie ze mną zaraz *Amsterrinnerung*, abym miał możność uważać moją sprawę za sprawę terażniejszości... i posłuchaj mnie.

— Pozwól mi pani powiedzieć jedno słowo. Sprawa jest ważna, fakt zawiły, rzecz tem trudniejsza, bo skomplikowana, gdyż rozchodzi się o żonę, męża, o brata, siostrę, o znaczny majątek, o najbliższą rodzinę. Pomyśl pani, ile tu drobnych szczegółów zawazyć może na szali! W pobieżnym doniesieniu, spisanem „w przypomieniu z urzę-

du” będącym z natury rzeczy tylko króciuchną notatką imion donosiela, obżałowanego i świadków, sprawa nie może być uwydatnić. uwypuklić i należyście skryształizować, musi raczej zbłądnąć i stracić! Gdybyś pani jednak chciała, doniesienie zrobić ustnie już dziś...

— Pierwotnie nie miałam tego zamiaru, sądziłam, że wystarczy skarga mego adwokata, a celem moim było tylko pana uprzedzić i przychylnie dla sprawy usposobić. Ale gdyś wielki męzu nauki, pracy i wiedzy w tak uprzejmy sposób pouczył mnie, że mogę korzystać z prawa zrobienia doniesienia ustnie, to nic nie naszkodzi, jeżeli z jednej strony zechcesz zrobić *Amsterrinnerung*, a z drugiej mój adwokat wniesie pisemną skargę.

— I owszem; ale ponieważ ja spieszę teraz do wielkiego obermandaryna, przeto doniesienie ustne spisz mi zastępcą. Partakal poprosić p. radcę...

— O! panie! nie śmiałabym trudzić pana radcy tutaj, a widząc dostojny panie, jak ciebie czas nagli, nie będę dłużej natrętną. Racz rozkazać, by mnie zaprowadzono do biura tego pana, ja sobie zresztą już sama dam radę.

— O! nie wątpię, pani na każdy sposób sama sobie da radę. I owszem! Partakal, pokazac panu biuro pana radcy.

— Panie!

— Pani!

— Jeszcze słowo! ostatnie słowo. Albo brat mój jest chorym umysłowo, w takim razie testament jego jest nieważnym i musi być obalony — albo jest zdrowy, a w takim razie gdy ja go wydrę ze szponów hetery, z domu wariatów, on sam powinien zniszczyć testament. Żegnaj mi przeczany męzu pracy, wiedzy i nauki. Chwile, które spędziłam

w twojem świątelnym towarzystwie zaliczać będę...

W trzech posuwistych, wspaniałych dworskich oknach i z przysiadaniem, boleściwa dama wylała się za drzwi.

Towarzyszyło jej moje życzenie, którego ze względu na wrodzoną uprzejmość dla dam, nie powtórzę i koleżeńskie współczucie dla mego zastępcy...

Byłem tak zgnębiony, że prawie bezwiednie rzuciłem się w fotel i obu rękami twarz zasłoniłem.

Dochodziła godzina druga popołudniu.

Dziennik krajowy wyszedł o ósmej rano, cały nakład zapewne już się „rozszedł” po mieście nieskonfiskowany! Nawet na wypadek konfiskaty nie dostanę już ani jednego egzemplarza! Co to będzie! co to będzie!

A może tymczasem sprawa już wyjaśniona? A gdyby jeszcze raz zatelegrafować do mandaryna bezpieczeństwa?

— Halo! Przeczany kolego, czy nie dostaliście jakich wyjaśnień co do konfiskaty?

— Ależ nic nie dostałem i nic nie wiem. Bójcie się Boga instygatorze, czyście jeszcze nic nie zarządził?

— Nie, ale w tej chwili idę do obermandaryna i dowiem się...

— Jakto, teraz wychodzicie? Czyż u was nie ma deputacji zorganizowanych „towarzyszów” w sprawie niecierpiącej zwłoki tych robotników, uwięzionych za ekscesy uliczne z powodu bezrobocia?

— A nie ma.

— Właśnie do was ich odesłałem. pewnie natychmiast u was będą. Nie można ich drażnić, przyjmijcie ich koniecznie, bo zaraz krzyczą, że władze ich prowokują.

— Jeżeli przyjdą, to zacczekają, przecież muszą iść do obermandaryna. Do widzenia!

Jeszcze się nie odwróciłem od aparatu, gdy usłyszałem śłoki jednego z moich pomocników:

— Najłaskawszy szefie, właśnie przychodzę w sprawie nie cierpiącej zwłoki; przerwaliśmy tę wielką rozprawę o morderstwo celem...

Telefon dzwoni.

— W jakim celu?

— Bo oto tak nieszczęśliwie ustylizowano pytania dla przysięgłych, że moim zdaniem...

Telefon.

— No gadaj pan prędzej!

— Może łaskawy panie zechce pierwej załatwić telefon, bo to dłuższa konferencja.

— Niech go diabli biorą, Edison będzie w piekle się smażył — gadaj pan swoje.

— O! to moje zdaniem, nawet na wypadek zatwierdzenia tych pytań, które są nieszczęśliwie stylizowane...

Telefon jęczy, aż skrzynia drży.

— Czekaj pan. Halo! Co się stało?

— To ja, wielki instygator krajowy, nie mogę się dodzwonić, sprawa niecierpiąca zwłoki. W sprawie tych studentów trzeba natychmiast wysłać jakiegoś zdolnego i doświadczonego sędziego na prowincję. To spisek rozgłaszający po całym kraju...

— Dobrze, zaraz się porozumiem z mandarynem sprawiedliwości.

— Ale, ale! żalił mi się na pana wielki mandaryn komunikacji, że któryś z pańskich „ludzi” nie porozumiał się z nim wcale zeszłego tygodnia, odstąpił od oskarżenia w sprawie kradzieży tego listu.

— Wedle raportu, który mi złożył, miał przy rozprawie wyjść na jaw szczególny uciążliwy fakt zupełnie oskarżonego urzędnika;

uwięziono nawet z rozkazu przewodniczącego woźnego, u którego żandarm znalazł kopertę, pochodzącą ze skradzionego listu i pieniądze.

— Choćby nawet i to wskazaniem było raczej rozprawę odroczyć, a odstąpieniem nie kompromitować przy publicznej rozprawie dochodzącej mandaryna komunikacji. Mandaryn bardzo nad tem boleje!

— Sądze, że ta rehabilitacja należała się niewinnie oskarżonemu — zawołałem rozdrażniony, ale mój szef już oddzwonił, a ja wścieklej odeskoczyłem od telefonu.

— Więc — mówił ze słodką miną mój młody kolega — pytanie brzmi: Czy winien...

— Nie mam teraz czasu z panem mówić!

— Ależ panie instygatorze, przerwaliśmy rozprawę umyślnie dla tego, abym się mógł z panem poradzić.

— Radz się pan z Turkiem, Tatarem czy djabłem, mnie dziś teraz spokój, bo nie mam czasu; idę do obermandaryna; już minęła druga.

W tej chwili dwukrotnie silnie do drzwi zapukano, i zanim zdolałem zawołać *landesübliche „herein!”* wszedł policmen w pełnym rynsztunku, uderzył obcasem w obcas, duży, w białą rękawicę odzianą ręką pomacał się za kapelusze i podając mi siną kopertę o pięciu pieczętkach, wyrzekł głosem stentorowym:

— W sprawie niecierpiącej zwłoki, od jego wysokości pana mandaryna-bezpieczeństwa do własnych rąk waszej wysokości.

— Dziękuję, adieu!

(Dokończenie nastąpi).

melioracyjnej, na który to cel otrzyma kraj od rządu bezprocentową 10milionową pożyczkę na drenowanie i udział komitetu (przez delegatów) w ankiecie dla reformy ustaw podatkowych.

Prezjdium komitetu wzięło w ciągu roku udział w posiedzeniach 17 oddziałów i nawiązało z niemi ściślejszy kontakt, a starało się również, ale z niezupełnym jeszcze skutkiem, o ożywienie działalności oddziałów od kilku lat martwych, a mianowicie cieszanowskiego i rawskiego i o obudzenie większego życia w oddziale żółkiewskim.

W końcu zaznacza komitet, że było jego usilnem staraniem utrzymać ciągłość porozumienia i iść nieustannie ręką w rękę z prezydium i komitetem bratniego towarzystwa krakowskiego, które serdecznem, pełnem zaufania i prawdziwie koleżeńskiem postępowaniem, zadanie to Komitetowi galic. Tow. gosp. znakomicie ułatwiło.

Galic. Towarzystwo ma obecnie w kraju 27 oddziałów. Członków honorowych liczy 18, członków korespondentów 58, członków czynnych 2092 — opłacających rocznie wkładki w łącznej wysokości 16.463 kor.

Bilans za rok 1903 wykazuje w sumie ogólnej 446.836 kor. 98 hal. Rubryki ważniejsze: Zarząd centralny wykazuje koszt 28.434 kor. Fundacje stypendyjne w zarządzie Towarzystwa wykazuje ogólny majątek 161.966 kor. (halerze opuszczamy); wypłacono stypendia w sumie: 3.394 koron. Subwencje państwowe i krajowe wyniosły w roku 1903 w ogóle sumę 292.140 kor. — wydano na właściwe cele 239.784 kor. pozostał zapas 52.355 koron.

Budżet na r. 1904 wykazuje niepokryte potrzeby zarządu centralnego (niedobór) w sumie 5.727 kor. 33 h., które będą pokryte przez oddziały w stosunku stopy procentowej 35% od należności obowiązkowej członków.

Od administracji.

Dziennik Polski odbierać mogą abonenci w Administracji:

Numer poranny o pół do 8-mej rano.

Numer popołudniowy o 5-tej popołudniu.

Przypominamy naszym abonentom, że roznosiciele *Dziennika Polskiego* obowiązani są dostarczać pismo nasze **dwa razy dziennie do domu** tym, którzy prenumerują z przesyłką do mieszkania, ponieważ dochodzą nas zażalenia, że roznosiciele oba wydania, poranne i wieczorne razem niektórym abonentom do domu doręczają. Wobec tego, prosimy w razie jakichkolwiek w tym kierunku nadużyć ze strony roznosicieli, uwiadomić niezwłocznie o tem naszą administrację, a ona natychmiast zarządzi, co należy.

Zwracamy uwagę, że za regularne dostarczanie numerów do domu odpowiadamy tylko wówczas, gdy prenumerata została uiszczoną w administracji naszej (plac Marjacki 1. 6). Za dostarczanie numerów przez biura dzienników, lub agencje, administracja nasza nie przyjmuje tem samem żadnej odpowiedzialności.

KRONIKA.

Djarższ lwowski.

Środa, 2 marca.

Powszechnie wykłady uniwersyteckie: W zakładzie chemicznym uniwersytetu (Długosza 6), o godzinie 5 wieczorem, dr. J. Łukasiewicz: „O filozofii Kanta, część II”. — W zakładzie fizycznym uniwersytetu (ul. Długosza 8), o godzinie 6½, wieczorem, L. Popławski i H. Ottawowa: „Ludwik van Beethoven”, część III. — Muzyka instrumentalna w w. XIX* (wykłady objaśniane przy pomocy fortepianu). — W szkole realnej (ul. Kamienna 1. 2), o godzinie 7½, wieczorem, dr. Z. Pazdro: „Nasza siła liczebna”.

Teatr miejski: „Figle wiosenne”, operetka. Początek o godzinie 7 wieczorem.

W Tow. politechnicznem: Zwyczajne posiedzenie tygodniowe członków towarzystwa. Początek o godzinie 7 wieczorem.

W „Kole literacko-artystycznem”: Odczyt prof. St. Niewiadomskiego: „I. S. Bach i jego Matthäus-Passion”. Początek o godzinie 8 wieczorem.

W Kasynie miejskiem: Wieczór artystyczny na cele T. S. L. koła im. Kościuszk. Początek o godzinie 7 wieczorem.

Kalendarz.

Środa (2): Symplicjusza.

— Radosława. — (18): Lwa pap. rym. Wschód słońca o godzinie 6 minut 49, zachód o godzinie 5 minut 38.

Stan powietrza: Godzina 6 rano Ciepłota: — 0 R Pochmurno.

Wiadomości osobiste.

Szef departamentu dóbr i finansów miasta Lwowa radca Bolestaw Ostrowski, powrócił z urlopu i objął urzędowanie.

Z rady miasta Lwowa. Posiedzenie rady miejskiej odbędzie się we czwartek, dnia 3 bm. o godzinie 6 wieczorem, w sali ratuszowej.

Na porządek dzienny wchodzi między innymi sprawy następujące: Sprawa szkoły im. król. Jadwigi; parcelacja realności 508*, Bohdanów; sprzedaż gruntu w ul. 29 listopada; nadanie kar za złe oświetlenie miasta naftą; nadanie stypendjów z fundacji miejskiej; dostawa piasku na rok 1904; rozbudowa ulic drogowych; budowa hali dla sprzedaży ryb morskich; rekursy w sprawie targowej itd.

Z Towarzystwa prawnej ochrony podatników. Ogólne zgromadzenie członków Towarzystwa odbędzie się we Lwowie w sobotę dnia 5 marca br. o godzinie 6 wieczorem w wielkiej sali ratuszowej. Na porządku dziennym ukonstytuowanie Towarzystwa. Towarzystwo to, ma, jak już donosiłszy, na cel, ochranianie podatników naszego kraju (zarówno poszczególnych jednostek, jak i ich grup, jak wreszcie ich całości) przed uciskiem fiskalnym a w pierwszym rzędzie przed niekorzystnymi następstwami, jakie dla nich wynikają z nieznaności ustaw i przepisów skarbowych. Statut, zatwierdzony reskryptem namiestnictwa z dnia 13 grudnia 1903 l. 166.615 zawiera cały szereg środków i sposobów, jakich Towarzystwo użyć zamierza dla osiągnięcia powyższego celu.

Wkładkę członka zwyczajnego ustanowiono na 2 kor. rocznie, wpisowe na 1 kor., wkładkę członka wspierającego na 10 koron rocznie. Prócz tego są przewidziane w statucie opłaty za niektóre specjalne czynności biura. Ze względu na nader wielką liczbę interesowanych, osobne zaproszenia na zgromadzenie Towarzystwa będą rozsyłane. Lbza lekarza wschodniogalicyskiego przystąpiła do Towarzystwa prawnej ochrony podatników, jako członek wspierający.

— **Hold śp. Łyszkowskiemu.** Na wieść o zgonie śp. Romualda Łyszkowskiego, radcowie magistratu zebrał się wczoraj w południe na naradę pod przewodnictwem dyrektora magistratu p. Lukasa i uchwalili: 1. zamiast wieńca od urzędników, urządzić składkę na fundusz stypendyjny im. Romualda Łyszkowskiego; 2. urządzić za duszę zmarłego nabożeństwo żałobne, które odbędzie się w piątek, dnia 4 bm. o godzinie 8 rano w kościele oo. Bernardynów; 3. przesłać rodzinie kondolencje.

Wczoraj wieczorem odbyła się pod przewodnictwem prezydenta dra Małachowskiego sesja delegatów rady miejskiej; zapadły następujące uchwały: Pokryć kosztą pogrzebu i złożyć w imieniu rady miejskiej wieniec na trumnie zmarłego; prezydent zaprosi radę i urzędników do gremialnego udziału w pogrzebie, a we czwartek na posiedzeniu rady uczci pamięć zmarłego mową żałobną.

Bratnia pomoc uniwersytecka. Wczoraj odbyło się odroczone walne zgromadzenie członków Bratniej pomocy słuchaczy uniwersytetu. Z powodu obstrukcji opozycjonistów, zgromadzenie nie mogło dojść do żadnych pozytywnych rezultatów i musiało znów być odroczone.

Wiosna! Na straganach ogrodników w Ryнку pojawiły się już wianki śnieżyce.

Z żalami do Wiednia. Z okazji bliskiego otwarcia rady państwa wzywa *Dilo* postów ruskich, zasiadających w parlamencie, by skorzastali ze sposobności i przed *forum* wiedeńskim roztoczyli skargi na „ucisk”, jakiego Rusini doznają w Galicji, szczególnie w szkolnictwie. Zaczną się więc nowe lamenty i zabierania drogiego czasu i tak beznadziejnym parlamentowi austriackiemu elokubracjami ruskich prowodyrów, którym wyraźnie dano w Wiedniu do zrozumienia, by do sejmu szli ze swemi wewnętrznymi sprawami. Że w sejmie ci panowie zamiast pracować wspólnie z nami nad dobrem kraju, popisują się oracjami i napaściami na Polaków, że w każdym choćby jak zbawiennym dla ludu wniosku, widzą zamach na „prawo” Rusi, to temu nikt niewinien, tylko oni sami. Niech raz zapomną, że posłowie nie są tylko od gadania...

Kto utrzymuje teatr ruski? Żle się powodzi teatrowi ruskiemu na prowincji, odkąd Rusini prowokują polskie społeczeństwo. Sale podczas przedstawień świecą pustką, bo gdy brakto polskiej publiki i teatr ruski niema co robić w miasteczku. To też *Dilo* wczoraj otwarcie powiada, że gdy publiczność ruska nie będzie do teatru uczęszczała, to pewnego dnia kilkadziesiąt rodzin artystów ruskich znajdzie się na bruku bez kawałka chleba... A więc „ne pora Lachom służyć”. Co?

Bija hajdamacków. W niedziele odbywał się w Radkach sejmik relacyjny postów do rady państwa pp. Doboszyńskiego i Giżowskiego. Ponieważ obaj postowie są Polakami, więc oczywiście ukraińcy skorzystali z tego, aby zrobić awanturę. Kupa do 300 chłopów, przeważnie z okolicy przez księży ruskich spędzonych, jawiła się na sali w radzie powiatowej, a tu „otec” Onyszkiewicz w wysocy „politycznej” mowie skrytykował całą działalność Koła polskiego i wniósł dla obu postów wotum niufuncji, co też chłopci (po większej części niewyborcy) przyjęli, bo wśród nich niepodobna było nawet skonstatować, czy była większość. Po tem głosowaniem wyszli rudeccy sejmikowicze na rynek z pieśnią „Ne pora Lachowy służyć”.

Tu jednak pokazało się, że ogół mieszkańców Rudek nie podziela hajdamackich uczuć polityków, bo ledwie chłopci na Ryнку się ukazali, posypały się na nich kamieniami i kulami, wskutek czego waleczni śpiewacy „ne pora”, dali nogom znać i uciekli w różne strony, wołając pomocy tak dla nich nienawistnej żandarmierji. „Otec” Onyszkiewicz, uciekł do bezpiecznej przystani, handlu p. Tursy. Byli tacy chłopci, którzy chcieli o. O. dać straż honorową i wywieźć go z miasta, ale snać nie wierzył w waleczność swych współbojowników, bo wołał czekać na żandarma, który ostatecznie na Ryнку porządek zrobił.

Z wystawy metalowej w Krakowie. Komitet postanowił dopuścić do udziału w wystawie materiały opałowe. Zdaje się, że postanowieniem tem komitet przychodzi w samą porę z pomocą naszemu górnictwu węglowemu, tembardziej, że w ostatnich czasach coraz częściej rozlegają się głosy, nawołujące do konsumowania węgla krajowego, szczególnie w przemysle. Bez wątpienia nasze kopalnie węgla, oraz zakłady, produkujące torf opałowy, czy koks, pospieszą z udziałem w wystawie metalowej w dobrze zrozumianym własnym interesie.

Zabytki tatarskiego wandalizmu w Sokalu... Piszą do nas z Sokala:

Przed kilkunastu dniami ścięto tu w ogródku miejskim młode drzewko (dąb), poświęcone pamięci Adama Mickiewicza, a zasadzone z okazji rocznicy jego jubileuszu. O dziwie! i zbył prostactkiej złośliwości tutejszych współzomków... niechaj świadczy fakt, że już trzecie drzewko doznaje podobnego uszkodzenia. Pierwsze bowiem złamano zaraz po zasadzeniu, drugie również doznało podobnego złośliwego uszkodzenia. Przed rokiem zasadzone w tem samym miejscu drzewko po raz trzeci, a dla zabezpieczenia go od dalszych podobnych uszkodzeń, opatrzone je naokół gęstą i grubą drucianą siatką. Lecz niestety! i przez siatkę dosięgła biedna drzewinę złośliwa łapa hajdamacka, a ścięta je obecnie prawie tuż przy ziemi... Wobec więc tego pozostaje na przyszłość podłej tej hyenie wpół swój krwiozerczy ryj w ziemię i wyssać sok z korzeni... Takie i tym podobne wypadki, dające miarę o złośliwości naszych braci Rusinów dla nas, mają tu miejsce dość często.

Zdarzenie to, na które wprost nie mamy określenia, aby je dość dosadnie nazwać i napiętnować, może tłumaczyć w części ta okoliczność, że Sokal leży na owym „Czarnym szla-

ku” pochodów tatarskich. Krew więc tutejszej ludności ruskiej musiała się bardzo zmieszać z krwią tatarską (naturalnie nie w bitwach) i to tak u prostactków jakoteż u niektórych jednostek tutejszej nabyto „inteligencji ruskiej” o czem nawet w części wymownie świadczą rysy niektórych karykaturalnych postaci... Prostactek bowiem nie jest na tyle w podłości biegły, iżby sam przez się wiedział, jaką tem wyrządzi społeczeństwu polskiemu krzywdę moralną, nie mając inicjatorów w miejscowych propagatorach radykalno-kacapskiej idei...

Nie piszemy tego w tym celu, by złemu zaradzić, bo z piasku nikt bota nie ukreśli, a od ludzi tego rodzaju wymagać pojęcia o inteligencji, byłoby największą niedorzecznością.

Fakt ten podajemy jednak jako miarę cywilizacji wśród ruskiej nacji sokalskiej, którą my musimy zwyciężyć inteligencją! Musimy stanąć wyżej od nich; tak wysoko, aby ich podłe i brutalne dokuczanie nas nie dotknęło, a z pewnością odniesiemy większy triumf... Z politowaniem patrzymy i pobażajmy naszym współzomkom, których rozwój dziejowy sięga naszych pierwocin historycznych, chociaż postęпки ich dziś cież jeszcze pieluchami...

„Przykładny” pedagog niemiecki. Wielką sensację wywołało uwięzienie w Lipsku nauczyciela gimnazjalnego dra filozofji Arno Dunkera, oskarżonego o wielokrotne występy przeciw moralności.

Bratanek cesarza Wilhelma, czteroletni syn księcia Henryka pruskiego, Henryk, zmarł onegdaj wskutek zapalenia mózgu. Dziecko podczas zabawy ze starszymi swoimi braćmi spadło z krzesła i uderzywszy się w głowę, doznało wstrząśnienia mózgu.

6 tysięcy hektolitrow piwa pilzneńskiego wypijają corocznie w swym bufcie członkowie kasyna niemieckiego w Pradze. Na zdrowie!

Ciężki człowiek. W mieście portowym Dover odbył się w sobotę pogrzeb Tomasza Longleya, najcięższego człowieka w Anglii. Trumnę ze zwłokami, ważącą 6 centnarów, dźwigało 12 ludzi.

Przepisy hotelowe. W Oklahomie, w stanie Texas, w przedsiębiorstwach hotelowych wywieszone są następujące przepisy: 1. Od panów, którzy w butach kładą się do łóżka, wymagana jest drobna opłata; 2. trzy uderzenia w drzwi znaczą, że w domu popelnionem zostało morderstwo i że goście muszą natychmiast wstać; 3. jeden wystrzał z pistoletu nie wystarcza, by służbę zaalarmować; 4. zabrania się zdzierać ze ścian tapety dla zapalania fajki; 5. w razie jeżeli deszcz przeciekać będzie przez sufit do pokoju, gość znajdzie parasol pod łóżkiem.

Papież Pius X jako spadkobierca. Zmarła w Medjolanie wdowa Giuseppeina Reina, zapisała w testamencie swą posiadłość ziemską wartości 250.000 lirów, Ojcu św. Piusowi X.

Miła żonka. Pewnemu aktorowi w Hamburgu uciekła żona, również aktorka, zabrawszy sobie na drogę przyjaciela i 14.000 marek, jakie jej mąż niedawno odziedziczył w spadku. Strapiiony nie tyle utratą żony, ile pieniędzy, aktor puścił się w pogoń za niewierną i dogoniwszy ją w Berlinie, udał się do jej mieszkania. Żle jednak na tem wyszedł, gdyż energiczna pani artystka, na widok męża chwyciła garść soli i synęła nią mężowi w oczy. Straszny ból w oczach ubezwładnił nieszczęsnego, oślepnęło nagle aktora do tego stopnia, że niełitościwa kobieta pobawiwszy go mocno wyrzuciła za drzwi i sama uciekła. Okaleczalym zajęli się przechodnie i wczwali lekarza, który z wielkim trudem tylko zdołał po długich usiłowaniach zlagodzić straszny ból nieszczęśliwego aktora.

Kto zwycięży Japończyków? Do gazety *Russkoje Slovo* telegrafują z Rygi, iż panią Popse, córkę pułkownika Maksymowa Konduruwa na jej prośbę, przyjęto do szeregów armji czynnej, zaliczywszy do pierwszego pułku strzelców. Szeregowiec-kobieta niebawem wyjedzie na daleki Wschód. No! Jeżeli teraz Japończycy się nie uleknią...

Pojedynek ministrów. Z powodu różnicy zdań na punkcie nowej ustawy o oficerach rezerwowych, przyszło przed kilku dniami w Ate-nach do ostrego starcia słownego między ministrem wojny Smoleńskim a byłym ministrem wojny Lymbritsem, rezultatem zaś tego starcia był pojedynek na pistolety. Po dwukrotnej wymianie kul przeciwnicy podali sobie ręce.

Mandzurja — spichrz świata. Amerykański konsul Miller z Niuczwanu, w przeszłorocznem swem sprawozdaniu, wyraża się o Mandzurji, jako o jednym z największych spichrzów świata. W Charbinie, mieście o 100.000 mieszkańców, gdzie w r. 1900 nie było ani jednego młyn, znajdowało się w październiku 1903 r. już ośm młynów, których urządzenie kosztowało 2.500.000 kor. i które wyrybiały dziennie 3800 beczek (?) (1 beczka = 88 kg.) mąki. Przeważa część tych młynów zbudowanych z kamienia lub cegły, opatrzona jest w znakomite maszyny sprowadzone z Niemiec i Austrii. Inne młyny po za Charbinem miały dziennie 100 do 150 beczek mąki, a znajdują się w Kwangsenszu, Girinie, Mukdenie i Porcie Artura. W południowo ussuryjskim obwodzie znajduje się 12 młynów parowych i pewna liczba wodnych, produkujących rocznie 433.000 beczek mąki. Młyny charbińskie sprzedawały w r. 1903, 100 angielskich funtów (45 kgr.) mąki nr. 4 po 132 dol., nr. 1 po 246 dol., nr. 00 po 270 dol. Fracht kolejowy do Portu Artura wynosi 57 ct. w złocie. Zdaniem konsula Millera, amerykański eksport mąki do Syberji i Mandzurji w przeciągu jednego roku ustanie zupełnie, a natomiast na zbyt liczyć tam będą mogły tylko amerykańskie maszyny rolnicze i młynarskie.

Prasa w Japonji. Pierwszy i jedyny z początku dziennik japoński, pojawił się w roku 1863. Po latach 40, wychodzi dziś w Japonji 1500 dzienników i pism perjodycznych. W samem Tokio wychodzi 20 dzienników, a wszędzie rano. Wieczorem nie wychodzi w Japonji ani jedna gazeta.

Powieszenie japońskich oficerów. Przed kilku dniami doniósł admirał Aleksiejew, że Japończycy, którzy usiłowali wysadzić dynamitem w powietrze most kolejowy na rzecę Sungari, zostali powieszzeni. Okazuje się teraz, wedle źródeł angielskich, że chodziło tu o trzech japońskich oficerów; powieszeni wówczas zostali mianowicie: pułkownik pionierów Assai, porucznik torpedowcy Zonki Asza i porucznik saperów Ka-

surata. Wszyscy ci trzej oficerowie należeli do japońskiego generalnego sztabu. Ryzykownego swojego przedsięwzięcia usiłowali dokonać w przebraniu kulisów chińskich. Skoro ich pochwyciono i stwierdzono ich identyczność na podstawie wyroku sądu wojennego w przeciągu 24 godzin, powiedzono ich wszystkich trzech obok siebie, na tym samym łuku mostu, który o mały włos, że nie został wysadzony przez nich w powietrze.

Wielka liczba japońskich oficerów, którzy na początku bokserskich rozruchów pojawili się nagle w Pekinie i których znano poprzednio jako japońskich golarzy lub kulisów, dowodzi, że system szpiegostwa uprawiany jest w Japonji na nader wielką skalę. Fakt, że obecnie w Mandzurji japońscy oficerowie w przebraniu chińskich kulisów pełnią służbę szpiegów, będzie bez wątpienia powodem, że niedługo biedny, prawdziwy chiński kulis pójdzie na stryczek; kozacy bowiem, niezbyt są wybredni, a tembardziej, kiedy są ogarnięci zapalem wiesiania japońskich szpiegów.

Z kraju.

Jarosław. (Osobiste). Starosta p. Grodzicki Stanisław, objął już urzędowanie; w ciągu minionego tygodnia składał wizyty naczelnikom innych władz państwowych i władz autonomicznych, jemu zaś przedstawili się grona urzędników podległych i nauczycielstwa.

(Sokół). Niezwyciężył a dodatni ruch przejawia się w Sokole. Po przedstawieniu wcale udatnem „Trójki hultajskiej”, zapowiedziano na niedzielę 6 bm. komedję „Jarmark małżeński”. Z powodu przeniesienia do Nowego Sącza komisarza skarbowego p. Miki, który przewodniczył oddziałowi zabawowemu Sokola, odbyło się walne zgromadzenie oddziału i wybrano przewodniczącym kontrolora poczy p. Górkę (*Zamach samobójczy*). Kadet 89 pp. Jan Uрман strzelił po siebie z karabinu w zamiarze samobójczym, kula zraniła go w policzek. Uрман zламаł arest domowy i bawił się w mieście, skąd go sprowadzono. W przystępie rozdrażnienia targnął się na życie. Desperata odwieziono do Przemyśla.

(Biedak). Przetrzymano tutaj Samuela Nussbauma ze Zbaraża, włóczącego się od domu do domu po żebraniu. Biedaka sprowadzono na policję i przy rewizji znaleziono przy nim przeszło 2000 koron w banknotach i srebrze, pozasyżane w podszewkę. Z papierowych pieniędzy wiele wyszło z obiegu, jak dawne zielone piętki i niebieskie dziesiątki, których kilkanaście sztuk posiadał Nussbaum.

Kozłów. (Sól krajowa). W miasteczku naszym znajduje się hurtowny skład soli u Joachima Neigera. Lecz on tylko ma napis „Zastępstwo sprzedaży soli krajowej” a soli prawie nigdy niema. Po sklepach dydzi trzymają sól z Tarnopola i biorą za topkę po 24 hal. a nie 22 hal. jak na sztyldzie napisano. Lud musi płacić po 24 hal., bo inaczej niechęć mu sprzedać. Czy nasze władze wiedzą o tem? Odzywamy się w tej sprawie przez pisma publiczne; może to będzie skuteczniejsze niż żale i skargi w kopertach.

Stanisławów. (Utraktwim w szkołach średnich). Członkowie tutejszego Koła Tow. nauczycieli szkół średnich omawiali na ostatnim posiedzeniu sprawę utraktywizmu w galic. gimnazjach. Referent zebrania, prof. Helfer odczytał obszerny elaborat, zalecający wprowadzenie utraktywizmu. Po dłuższej dyskusji uchwalono jednak jednogłośnie wniosek dyrektora gimn. p. Terlikowskiego, sprzeciwiający się zaprowadzeniu utraktywizmu, a to ze względu na brak sił nauczycielskich ruskich. Oświadczono się natomiast za wprowadzeniem języka ruskiego, jako obowiązującego, tak jak polskiego we wszystkich galicyjskich gimnazjach.

Tłumacz. (Wiece przemysłowe). W dniu 24 lutego odbyły się w naszym mieście dwa ważne zgromadzenia, obydwa zmierzające do podniesienia naszego życia ekonomicznego. Popołudniu o 2giej odbyło się walne zgromadzenie tutejszego Oddziału Towarzystwa gospodarskiego pod przewodnictwem ruchliwego i zasłużonego wielce dla rozwoju Towarzystwa prezesa naszego oddziału, p. St. Bohdanowicza. Liczny bardzo udział włościan i ich żywe zainteresowanie poruszonemi na zgromadzeniu sprawami jako to: hodowli była i podniesienia mleczności krów (o cennym referatał inspektor krajowy hodowli była p. Marszałkowicz) sprawy założenia powiatowego Towarzystwa ubezpieczenia była i innych—świadczą najlepiej o dodatniej działalności ludzi, którzy kierują i pracują w tłumackim oddziale Towarzystwa gospodarskiego.

Wieczorem o godzinie 6 zapelniała się sala rady powiatowej i przyległe pokoje uczestnikami wiecu przemysłowego, między którymi nie brakło także reprezentantów wszystkich warstw, stanów i zawodów. Przybyło też sporo pań.

Wiec zagaił prezes Tow. gospodarskiego p. Bohdanowicz, witając ze szczególnem zadowoleniem kilkudziesięciu włościan obywateli narodowości, biorących udział w zgromadzeniu Referaty kierownika biura propagandy przemysłu krajowego p. Olszewskiego, przedstawiające wyczerpująco obecny stan naszej produkcji przemysłowej, warunki jej rozwoju i konieczność stworzenia Ligi pomocy przemysłowej przyjęto wśród gorących oklasków.

Żurawno. (Rocznica styczniowa). Celem uczczenia rocznicy powstania styczniowego i pamięci naszego wieszczą Adama Mickiewicza, odbył się w dniu 21 bm. uroczysty wieczór w naszym miasteczku. Odczyt wygłosił p. Edward Daszkiewicz, deklamowała panna Zamazalówna, dramat „W Katordze” odegrali amatorowie: pna Wanda Urbańska pp. Jan Klatka, Józef Stary i Konopka. Ostatni z werwą wygłosił kilka patriotycznych utworów poetycznych. Dwa obrazy żywych osób tj. „Obrońca sztandaru” i „Polska wyzwolona z grobu” zakończyły produkcję.

Salę przepelnili: miejscowa inteligencja, mieszczenie i okoliczny lud polski, a obchód zrobił miłe wrażenie i przyczynił się do podniesienia ducha polskiego. Bo też ustawicznie należy czućwał nad naszym ludem, rozrzuconym gęsto między Rusinami. Zastugi w tym kierunku miejscowego Koła T. S. L. są znaczne. Oby Bóg dał, żeby działalność Koła (z przewodniczącym p. Skrzyńskim i zastępcą p. Kirchnerem) Ka-

czela) wydawała i w przyszłości dodatnie rezultaty.

Lwów. Rendez-vous przejezdnych. Bez przerwy gorąca kuchnia, znakomity bufet, piwo pilzeńskie i bawarskie, delikatesy, magazyn win i herbat. Musiałowicz i Janik, naprzeciw hotelu Imperial.

* **Rodzina** w Tarnopolu odbędzie walne zgromadzenie w niedzielę dnia 6 marca b. r. o godzinie 4 popołudniu w sali powiatowej kasy dla chorych.

* **Do udzielania lekcji fortepianu i przedmiotów szkolnych i języka francuskiego** — zwłaszcza początków — za niernym wynagrodzeniem, polecamy rodzicom i opiekunom córkę zasłużonego dla kraju patrioty, który złożony niestety ciężką chorobą, pozostawił rodzinę bez zaopatrzenia. Blizszych szczegółów zasięgnąć można bądź w redakcji, bądź w administracji naszego pisma.

* **Konstytuujące walne zgromadzenie** nowo założonego Stowarzyszenia polskiej młodzieży akademickiej „Życie”, odbędzie się we czwartek dnia 3 b. m. o godzinie 7 wieczorem w lokalu własnym przy ul. Zimorowicza 1. 16. l. p.

* **Walne zgromadzenie** członków Koła im. T. Kościuszki T. S. L. odbędzie się w sobotę dnia 5 marca b. r. o godzinie 6 wieczorem w lokalu Koła (ul. Zimorowicza 1. 16. l. p.). W razie braku kompletu następnego walne zgromadzenie odbędzie się tegoż dnia o godz. 7 wieczorem.

* **W lwowskim Towarzystwie fotograficznem** (Lwów, Pasaż Mikolascha „Kawiarnia kryształowa”), odbędzie się w piątek dnia 4 marca b. r. wieczór projekcyjny dla pozytywów, sporządzonych przez pp.: W. Łozińskiego, F. Włoszyńskiego i S. Lachowskiego, na które Towarzystwo wszystkich członków zaprasza. Goście mile widziani.

Składki na cele użyteczności publicznej lub narodowej. Na herbaciarnię centową, p. l. W. ze Lwowa 4 kor.

Dla ubogiego Pawliczka, złożył p. Józef Królce w naszej Administracji ubiór.

Zmarł. W Woli Pacyniskiej pod Warszawą zmarła Matylda z Thomesów Gąsiorowska, matka známego powieściopisarza.

NOTATKI

literackie i artystyczne.

Repertuar teatru miejskiego we Lwowie. Dziś w środę „Figle wiosenne”, operetka w 3 aktach; muzykę na motywach Józefa Straussa ułożył E. Reiterer.

Jutro we czwartek: „Eros i Psyche”, fantazja dramatyczna w 7 rozdziałach, napisał Jerzy Żuławski, muzyka Jana Galla.

W piątek po raz pierwszy (nowość) „Los”, sztuka w 4 aktach, napisał Habdank.

Repertuar Filharmonji lwowskiej: We czwartek, dnia 3 marca, koncert filharmoniczny, ze współudziałem panny Wandy Luce*ówny, primadonny opery warszawskiej, i p. Władysława Florjańskiego, reżysera opery warszawskiej

Z Filharmonji. Nieklamany entuzjazm wywołał wśród publiczności wczorajszy występ gości przybyłych z Warszawy: artystki opery tamtejszej p. Wery Luce i znakomitego tenorysty naszego p. Władysława Florjańskiego. Artystę, przebywającego od lat wielu za granicą, nazywamy mimo to „naszym”, nie tylko dlatego, że jest urodzonym we Lwowie, lecz biorąc przedewszystkiem pod uwagę kilkunaltę działalność tego słynnego śpiewaka i znaczne zasługi, które położył na lwowskiej scenie jako filar ansamblu operowego, wówczas świetnego. Witano więc i przyjmowano p. Florjańskiego serdecznie, wprost owacyjnie, a program wykonany przez artystę wykazał niezaprzeczenie, że te dowody uznania należą się gościowi nie tylko jako dawnemu znajomemu i przez wzgląd na dawniejsze jego zasługi na polu artystycznej pracy. Wielki, zawsze świeży, nigdy niezmeżony a metalicznie brzmiący głos p. Florjańskiego i zdolność posługiwania się nim w imię celów artystycznych, odniosły i wczoraj sukces zupełny i zasłużony. Z licznych utworów, jakie wykonał wczoraj artysta, wymieniamy, jako wybijające się na pierwszy plan pod względem wrażenia wywołanego na słuchaczach: arję z opery „Żydówka” i pieśń „Janka” z opery Żeleńskiego a następnie Lassena „To był sen” i pieśni czeskie nieznane nam autora, odpiewane z głębokim i porywającym uczuciem.

Pani Wera Luce, córka i uczennica artystki opery p. Zofji Konarskiej, która przed laty święciła prawdziwy triumf na scenie lwowskiej jako niezrównana „Halka”, podbiła sobie serca słuchaczy od pierwszej chwili swą sympatyczną i umiającą powierzchownością, a później i w wyższym oczywiście stopniu, swym artystczem. Jako śpiewaczka koloraturowa zajmując się na pierwszy plan pod względem wrażenia wywołanego na słuchaczach: arję z opery „Żydówka” i pieśń „Janka” z opery Żeleńskiego a następnie Lassena „To był sen” i pieśni czeskie nieznane nam autora, odpiewane z głębokim i porywającym uczuciem.

Pani Wera Luce, córka i uczennica artystki opery p. Zofji Konarskiej, która przed laty święciła prawdziwy triumf na scenie lwowskiej jako niezrównana „Halka”, podbiła sobie serca słuchaczy od pierwszej chwili swą sympatyczną i umiającą powierzchownością, a później i w wyższym oczywiście stopniu, swym artystczem. Jako śpiewaczka koloraturowa zajmując się na pierwszy plan pod względem wrażenia wywołanego na słuchaczach: arję z opery „Żydówka” i pieśń „Janka” z opery Żeleńskiego a następnie Lassena „To był sen” i pieśni czeskie nieznane nam autora, odpiewane z głębokim i porywającym uczuciem.

Publiczność wywołała artystkę kilkanaście razy, darząc ją serdecznymi, gromkimi i rzetelnie zasłużonymi oklaskami. *Fr. Neuhauser.*

rakter naukowy. Kiedy w roku 1897 otwarto we Lwowie dwie pierwsze kliniki, a w roku 1898 reszcie, klucz podziału kosztów pomiędzy kraj a państwo nie był jeszcze ułożony. Ażeby przez długie rokowania nie odraczać otwarcia, na wniosek namiestnictwa, przyjęło ministerstwo oświaty sumę 70.000 koron, jako ową nadwyżkę z tytułu naukowego charakteru klinik rocznie wypłacać się mającą. Wydział krajowy jednak twierdził, że owa suma jest za niską i miał w tem najzupełniej szą słuszość.

W roku 1902 obliczył wydział krajowy, że z tytułu utrzymania klinik należy mu się od rządu razem około 150.000 koron. Ponieważ jednak ministerstwo oświaty na podstawie przedłożonych aktów zupełnie nie mogło dojść, na jakiej rachunkowej podstawie obliczenie wydziału krajowego się opiera, poleciło ono namiestnictwu, ażeby rozpoczęte jeszcze przed otwarciem klinik rokowania z wydziałem krajowym do końca zostały doprowadzone, a to w czasie możliwie najkrótszym. Tymczasem zaś ministerstwo corocznie preliminarowało i wypłacało ową prowizoryczną nadwyżkę w kwocie 70.000 koron.

O ile mi wiadomo — ciągnął mój interlokutor dalej — rokowania z wydziałem krajowym nie doprowadziły do żadnego rezultatu, a przez to obliczana przez wydział krajowy zaległość rządowa (to jest różnica pomiędzy 70.000 koron a ową sumą, jaka się zdaniem wydziału krajowego rzeczywiście należy) ciągle rośnie. Ze względu jednak na wysokość owej zaległości w roku 1902, absolutnie nie wierzę, jakoby zaległość wynosiła dziś już pół miliona. W każdym razie ze strony rządu nie ma tutaj żadnej zwłoki, albowiem ministerstwo oświaty gotowem jest preliminarować na kliniki lwowskie natychmiast wyższą kwotę, skoro tylko ze strony wydziału krajowego otrzyma coś więcej nad głosowane obliczenie, to znaczy, uzasadnione wnioski co do klucza rozdziału wydatków. Kto ponosi winę, że rokowania w tej sprawie lat sześć już trwają, nie wiem, natomiast wiem, że rokowania te przez lat cztery (t. j. od 1898 do 1902) były zupełnie przerwane. Ta właśnie zwłoka jest przyczyną całego zamieszania. (r.)

Zmiany w radzie szkolnej.

W skład rady szkolnej krajowej wchodzi między innymi jako członkowie w myśl statutu organizacyjny dwie osoby zaszczytnie znane w zawodzie naukowym, przez wydział krajowy przedstawione, a przez cesarza mianowane. Członkowie ci urzędują przez trzy lata, po upływie których mogą być znów powołani. Członkami z zawodu naukowemu byli dotychczas w gal. radzie szkolnej krajowej posłowie: Wojciech hr. Dzieduszycki i Aleksander Barwiński i właśnie ich okres urzędowania obecnie się skończył.

Na wczorajszej radzie uchwalił wydział krajowy przedstawić monarsze do nominacji członkami rady szkolnej krajowej z zawodu naukowego na dalsze trzy lata w miejsce Wojciecha hr. Dzieduszyckiego, który z powodu innych zajęć wymówił się od tego zaszczytu, byłego namiestnika Leona hr. Pinińskiego, oraz ponownie Aleksandra Barwińskiego.

W sprawie broszur rewolucyjnych.

Lwów 2 marca.

Wczoraj odbyło się w sali „Gwiazdy“ poufne ogólno-akademickie zebranie młodzieży polskiej w sprawie dokonanych przed kilku dniami przez lwowską policję poszukiwań broszur rewolucyjnych u paru akademików socjalistów.

Po zagajeniu zebrania przez przewodniczącego p. Argasińskiego, zabrał głos p. Filasiewicz. Przedstawił on pokrótce fakt, po czem odczytał nieliczne zgromadzonej młodzieży rezolucję protestującą i piętnującą ostatnie wypadki „jako wysługiwanie się policji rosyjskiej“.

Nad rezolucją tą wywiała się krótka dyskusja, w rezultacie jednak uchwalono ją przez aklamację. Przyjęciem rezolucji piętnującej postępowanie młodzieży akademickiej czeskiej, która występuje w imieniu słowiańskiej młodzieży, zakończono obrady wiecu.

Następnie gromadka, około 150 rozpolitykowanych akademików, udała się, śpiewając: „Gdy naród do boju“ i inne pieśni patriotyczne, ulicami Kurkową, Ruską, Ryńkiem i Kilińskiego na Wały helmańskie. Tu pod pomnikiem Sobieskiego spalono wśród okrzyków: „hańba!“ okładkę ostatniego numeru *Libertem veto*, przedstawiającą karykaturę Mikołaja II.

Następnie z każdą chwilą toniejąca gromadka udała się na plac Smolki pod gmach dyrekcji policji, gdzie wszczęto hałas. Ze zbitej gromadki padł kilkakrotnie okrzyk: „hańba policji.“

Natychmiast zjawił się oddział policji pieszej i kilku konnych. Dzięki jednakże taktownej interwencji komisarza Guckelra, który po spisaniu nazwisk, uwolnił aresztowanych: słuchacza uniwersytetu i jego „koleżankę“, demonstranci rozeszli się do domów.

Izba sądowa.

Kradzież.

Lwów 2 marca.

Wczoraj po południu zeznawał cały szereg świadków, nietylko ludzi starszych, zeznawali bowiem i koledzy szkolni oskarżonego. Zeznania ich, a przedewszystkiem jednego z kolegów, silnie obciążają Paryłowicza. Wczoraj również złożyli swe oświadczenie znawcy pisma pp. Skobielski i Nowicki. Stwierdzili oni, że podpisy na książeczkach gal. Kasy oszczędności są podrobione, mianowicie 4 podpisy Leszczyńskiego, 4 Kulikowskiego i 1 Kosteckiego. Dochodzenia zaś ich wykazały, że powyższe podpisy sfałszował Paryłowicz.

Wobec tego, że dwaj powołani świadkowie nie stawili się, umotywowawszy po-

przednio swą nieobecność, przewodniczący odczytał rozprawę do dziś, g. 9 zrana.

Wojna Japonji z Rosją.

(Telegr. „Dziennika Polskiego“).

Z pola wojny.

Petersburg. Korespondent ros. Ag. tel. donosi z Liaojang: W operacjach Japończyków nastąpiło pewne uspokojenie. Japończycy obsadzili i obwarowali miejscowość Ichi-jojang na Korei. Rosyjskie oddziały są w okolicy tej miejscowości. Koreańczycy niechętnie dają Rosjanom wyjaśnienia o ruchach Japończyków. Chińczycy wzmacniają swe wojska w Liauche. 10.000 wojska chińskiego pod wodzą Juanszikajia stoi koło Junpinfu. 1500 Chińczyków pod wodzą generała Ma stoi koło Wiczu. Z prowincji Czili idą coraz nowe posiłki.

Paryż. Agencja Havasa donosi z Seul: Japońscy żołnierze cierpią na błęgunkę; były liczne wypadki tyfoidalne. Zaprowiantowanie wojska japońskiego połączone jest z wielkimi trudnościami. Porty, znajdujące się w pobliżu Pjongjang, uczyniły przygotowania do wyładowania korpusu piechoty.

Z Tokio donoszą, że pułki dywizji gwardji i japoński sztab generalny, przybyły na zachodnim wybrzeżu Korei Sztab generalny wysiadzie na łód prawopodobnie w Czempulpo.

Z Portu Artura.

Nagasaki. Do Saseho przywieziono wczoraj 7 rannych maszynistów, wyratowanych z zatopionych pod Portem Artura branderów. Opowiadają oni, że okręty te zatopione zostały przez eksplozję, którą wywołały towarzyszące branderom torpedowce z pomocą prądu elektrycznego.

Petersburg. (Tel. wł.). Rząd rosyjski twierdzi, iż Port Artura zaopatrzony jest w dostateczną żywność na rok cały.

Japończycy na Korei.

Tokio. W myśl postanowienia traktatu japońsko-koreańskiego, zawiadomili posła japoński w Seul rząd koreański, że rozpocznie się budowa wojskowej linii kolejowej z Seul, do Wiczu, Inżynierowie i urzędnicy wyruszyli już w tym celu z Seulu.

Kolej na Bajkale.

Irkuck. Wczoraj o godz. 11 przedpołudniem w obecności ministra kolei Chilkowa przejechał przez lód na jeziorze bajkalskiem pierwszy pociąg, złożony z 25 wagonów.

„Złote niebezpieczeństwo.“

Petersburg. (Tel. wł.) W artykule pt. „Złote niebezpieczeństwo“ pisze *Nowoje Wremia* co następuje: Rosja wzniosła swe potężne ramię nad Azją Wschodnią, aby Europie zachować tam przewagę. Ale najpotężniejsze ramię może się znużyć. Jeśli więc Europa pragnie szczerze uniknąć złotego niebezpieczeństwa, to Austro-Węgry, Francja, Niemcy, Włochy i Hiszpania powinny się z nami połączyć, aby wystąpić przeciw Anglii i Ameryce, oraz bezbożnej złotej rasie.

Moskalofilscy antysemici.

Wiedeń. (Tel. wł.) Na Leopoldsztaście odbyło się zgromadzenie antysemitów, w którym między innymi wzięli udział postawie Bielhawek, Gessmann i i. Uchwalono rezolucję, w której zgromadzenie oświadcza, że błaga niebios o błogosławieństwo dla oręża rosyjskiego i życzy mu zwycięstwa. Rezolucję tę doręczono tutejszej ambasadzie rosyjskiej.

Port Said. Wczoraj przyplłynęło tu pięć krążowników rosyjskich. Jeden z nich „Aurore“ utknął w kanale.

Suez. Rosyjski krążownik pancerny „Dymitr Doński“ prosił o pozwolenie zatrzymać się w porcie, celem dokonania naprawy, która wymaga 14-dniowego pobytu.

Paryż. Agencja Hawasa donosi z Hongkong: Okręt transportowy „Medoc“ udał się do Saigon, aby zabrać tam załogę statku rosyjskiego „Warjag“ i przewieźć ją do Rosji. Drugą część załogi rosyjskiej przewiezie włoski statek „Elba“ do Hongkong.

Sytuacja na Bałkanie.

(Tel. „Dzien. Pol.“)

Bukareszt. Agencja rumuńska donosi: Konserwatywne pisma donoszą ciagle o rzekomej mobilizacji armii rumuńskiej. Doniesienia te są zupełnie bezpodstawne, gdyż idzie tu tylko o zwykłe w tej porze asensurki, zmiany garnizonów i urlopowanie.

DEPESZE

telegraficzne i telefoniczne.

Sytuacja na Węgrzech.

Budapeszt. (Tel. wł.) W klubie liberalnym odbyła się wczoraj narada, na której stwierdzono, że wobec wniosku o zmianę regulaminu, większa część stronnictwa kosztowskiego przejdzie do opozycji. Obliczono, że stronnictwo liberalne, wraz z Chorwatami liczyć będzie 277 głosów, opozycja tylko 170 głosów. Liczebna przewaga więc większości jest silna. W piątek przedłożył hr. Tisza klubowi liberalnemu projekt dalszego postępowania na przyszłość.

Budapeszt. Partja niezawisłości uchwaliła wczoraj poruszyć w sejmie przed przystąpieniem do porządku dziennego kilka spraw, mianowicie: p. Polonyi poruszy przekroczenie zakresu działania przez delegację, p. Krasnay sprawę traktatów handlowych, a p. Bakonyi odbycie węgierskiej rady gabinetowej w Wiedniu. Polecono zarazem prezydjnn klubowi, aby w razie, gdy będą znane zamiary rządu co do zmiany regulaminu Izby i ograniczenia wolności przemawiania, zwołało nagłą konferencję celem decyzji w tej sprawie.

Z parlamentu niemieckiego.

Berlin. W parlamencie niemieckim w dalszym ciągu dyskusji nad etatem ministerstwa sprawiedliwości, zabrał głos p. Chrzanowski i żalił się, że przy rozprawach sądowych przeciw Polakom z błahych przyczyn wyklucza się jawność. Mowca krytykuje w

dalszym ciągu postępowanie władz przeciw Polakom i przytacza wypadek aresztowania pewnego Polaka jedynie za to, że jak podano, jest kawalerem i mieszka blisko granicy rosyjskiej. Jest to — rzekł mowca — stanowcze wyszydzenie ustawy.

Wiceprezydent hr. Stolberg zwraca uwagę mowcy, iż podobne wyrażanie się nie jest dopuszczalne.

P. Chrzanowski podnosi dalej, że ludność polska jest już przekonana, iż sędziowie niemieccy postępują *mala fide*. Gdy w końcu oświadczył, że Prusy w gwałceniu ustaw idą na czele wszystkich państw, wiceprezydent hr. Stolberg, wezwał mowcę za to do porządku.

Z parlamentu francuskiego.

Paryż. Na wczorajszej radzie gabinetowej prezydent Combes oświadczył, że po onegdajszych zajęciach w izbie uważa za potrzebne, aby rząd złożył w izbie stanowcze oświadczenie co do stanu marynarki wojennej. Uchwalono, aby minister skarbu Rouvier przedłożył parlamentowi kredyt dodatkowy na marynarkę wojenną. Podczas dyskusji nad tą sprawą rząd złożył swoje oświadczenie i zda sprawę o stanie marynarki.

Paryż. Izba deputowanych 253 głosami przeciw 190 odrzuciła wniosek opozycji o odesłanie do komisji projektu ustawy w sprawie ograniczenia nauki kongregacyjnej.

W kuloarach omawiano żywo onegdajsze oświadczenie dep. Daumeta i podnoszono możliwość upadku gabinetu.

Paryż. Kilka dzienników radykalnych występuje w ostry sposób przeciw onegdajszemu oświadczeniu dep. Daumeta. Prasa opozycyjna wita wystąpienie dep. Daumeta jako znak, iż zaufanie większości do gabinetu zaczyna powoli zniknąć.

Figaro ogłasza interview z p. Combesem, który zaprzeczył wszelkim wiadomościom o dyssyonsanie w łonie większości izby i oświadczył, iż gabinet po załatwieniu ustaw kongregacyjnych przedłoży parlamentowi projekt reformy podatkowej. Gabinet niema zamiaru ustąpienia, bo wie, iż po nim objąłby rząd gabinet reakcyjny.

Z parlamentu rumuńskiego.

Bukareszt. W parlamencie minister przedłożył projekt nowej taryfy celnej.

Jubileusz ministra dra Hartla.

Wiedeń. Minister oświaty dr. Hartl obchodził wczoraj 40-letni jubileusz doktorski. Z okazji tej uroczystości otrzymał wiele depesz gratulacyjnych ze wszystkich stron monarchji. W ciągu dnia wczorajszego jawiły się u ministra liczne deputacje uczniów i kolegów profesorów uniwersytetu, politechniki, akademii ziemiańskiej, dalej deputacje szkół średnich i przemysłowych, stowarzyszeń itd. Między innymi złożyli jubilatowi gratulacje: dr. Koerber, gen. Pitreich, dr. Boehm-Bawerk i generalny adjutant cesarza hr. Paar.

Wiedeń. Z okazji wręczenia przez deputację związku szkół realnych drowi Hartlowi подарku z jego popiersiem, minister podniósł, że wkrótce już zostanie rozwiązana kwestja dopuszczenia uczniów szkół realnych do studiów uniwersyteckich.

Sprawa uniwersytetu włoskiego.

Innsbruck. (Tel. wł.) Niemieckie stronnictwo ludowe dla Tyrolu uchwaliło zaprotestować przeciw utworzeniu uniwersytetu włoskiego w jednym z miast południowego Tyrolu, gdyż widzi w tem niebezpieczeństwo dla całosci kraju.

O uniwersytet słowiański.

Wiedeń. (Tel. wł.) Deputacja Słowiańców była u dra Koerbera i przedłożyła mu memoriał, w którym oświadcza, że Słowiańcy nic nie mają przeciwko utworzeniu uniwersytetu włoskiego, ale dla utrzymania równowagi sił narodowościowych, domagają się założenia uniwersytetu słowiańskiego w Lublanie. Dr. Koerber odpowiedział deputacji, że kwestja założenia uniwersytetu słowiańskiego załatwną zostanie w sposób, który Słowiańców zadowoli.

Kontyngent gorzelniarzy.

Wiedeń. (Tel. wł.) W niedzielę odbyła się tu poufna narada w sprawie kontyngentu spirytusu dla gorzelń rolniczych w Galicji, Czechach i na Morawach. Po porozumieniu wybrano komitet, którego przewodniczącym został p. Dawid Abrahamowicz, a w skład jego weszli z Polaków pp. Czecz i Frommel. Komitet ów konferował z szefem sekcji w ministerstwie skarbu p. Bernatzkym, ale nie przyszło do porozumienia. Ministerstwo obstarę przy tem, aby kontyngent dla nowo powstałych gorzelń rolniczych utworzony był z kontyngentu fabrycznego, a w znaczniejszej części z kontyngentu, który dotychczas miały gorzelnie rolnicze. Temu sprzeciwia się komitet i wskutek tego nie przyszło do zgody.

Budżet serbski.

Białogród. Budżet, wypracowany przez komisję finansową skupczyń, wykazuje dochody 82 mil., wydatki 89 mil.; zatem niedobór przeszło 6 mil. denarów.

Budapeszt. Zastrejkowało tu około 200 ślusarzy; przyłączyli się do nich i inni robotnicy.

Praga. Na posiedzeniu komitetu wykonawczego klubu czeskiego odczytano pismo prezesa Skardy, zaprzeczające pogłosce o jego rezygnacji.

Brest. Krążownik „Gambetta“ uderzył o skałę i uszkodził śrubę okrętową, tak iż musiał wrócić do portu.

Paryż. Sąd policyjny skazał 16 Assumpcjonistów za naruszenie ustawy kongregacyjnej zaocznie na 14 dni więzienia lub na grzywny.

Sebastopol. Wiceadmirał Dersowski przybył tu na inspekcję marynarki.

Kronika z ostatniej chwili.

Mianowania. Wiedeń. (Tel.) *Wiener Ztg.* donosi: Prezydent gabinetu, jako kierownik ministerstwa sprawiedliwości, zamianował radcami sądowymi sekretarzy: Jana Fedyńkiewicza i Ryszarda Hesse'go w Przemyślu, Maksymiljana Rittigsteina w Samborze, oraz zastępców prokuratorów: Leona Bereźnickiego w

Tarnopolu, Włodzimierza Rusina i sekretarza Filomena Metelę ze Złoczowa dla Brzeżan; radcami sądowymi i kierownikami sądów powiatowych sekretarzy: Mieczysława Wiszniewskiego z Kolomyi dla Jaworowa, Edmunda Galika w Jarosławiu, Oresta Dębickiego z Brodów do Ustrzyk; dalej sędziów powiatowych: Konstantego Pawlikowa w Winnikach, Hieronima Wierchowskiego w Haliczu, Tadeusza Rybickiego w Janowie, Włodzimierza Kuryłowicza w Rymanowie, oraz sekretarza sądu Karola Granowskiego ze Lwowa dla Ottyny.

Minister oświaty zamianował prowizorycznego nauczyciela gimnazjum w Dębicy Leopolda Schirmbeka rzeczywistym nauczycielem tamże.

Telefon Peszt-Białogród. Budapeszt. (Tel. wł.). Między rządem węgierskim a serbskim przyszło do skutku porozumienie w sprawie zaprowadzenia linii telefonicznej między Białogrodem a Pesztem.

Kobiety we Włoszech adwokatami. Rzym. (Tel.). Izba deputowanych przyjęła projekt ustawy, na mocy którego kobiety, mające dyplom ukończenia nauk prawniczych, mogą się poświęcać adwokataturze.

Dział ekonomiczny.

— **Ciągnięcia losów.** Wiedeń. (Tel.). Przy wczorajszym ciągnięciu wiedeńskich losów komunalnych główna wygrana w kwocie 400 000 koron, padła na los serja 286 nr. 23, druga wygrana w kwocie 40.000 koron, na s. 2384 nr. 5.

Budapeszt. (Tel.) Główna wygrana losów Bazylii 30.000 koron, padła na serję 733 nr. 93.

— **Budapeszt 1 marca.** (Głębka zbierawca). (Kursa w koronach i po 50 kilogramów). Pszenica na kwiecień od 8'82 do 8'83; na październik od 8'59 do 8'60; żyto na kwiecień od 6'96 do 6'97; na październik 6'96 do 6'97; owies na kwiecień od 5'84 do 5'85, na październik 5'88 do 5'89; kukurydza na maj 5'55 do 5'56, na lipiec od 5'66 do 5'67; Rzepak na sierpień od 11'55 do 11'65. Oferty na pszenicę mierne. Chęć kupna słaba. Uspokobienie: słabe. Pogoda: łagodnie.

— **Wiedeń 1 marca.** (Gielda połudn. godzina 12 minut 30). Marki 117'40. Renta majowa 99'25, Węg. renta koronowa 96'75, Akcje austr. zakł. 624'—, Akcje węg. zakł. kred. 734'—, Akcje Anglobanku 278'—, Akcje Unionbanku 516'—, Akcje Bankvereinu 498'—, Akcje Laenderbanku 415'50, Akcje kolei państw. 626'50, Lombardy 75'25, Akcje kolei Elbethal 402'—, Akcje fabryki broni —'—, Akcje tytoniowe —'—, Akcje Alpiny 391'—, Akcje Rima Muranji 450'—, Akcje praskiego Tow. żel. 1828, Losy tureckie 116'—, Ruble 253'50. Uspokobienie spokojne.

— **Berlin 1 marca.** (Gielda poranna). Akcje kredytowe 196'50, Towarz. dyskontowe 181'10. Uspokobienie słabe.

— **Wiedeń 1 marca.** Zamknięcie giełdy o godz. 2 min. 30. Akcje austr. Zakładu kredy. 626'50, Akcje węg. Zakł. kred. 734'—, Akcje Anglobanku 278'50, Akcje Unionbanku 516'—, Akcje Laenderbanku 417'50, Akcje Bankvereinu 497'50, Akcje Bodencredit 915'—, Akcje galic. Banku hipotecznego —'—, Akcje kolei państw. 629'50, Akcje kolei połudn. 76'25, Kolei Elbethal 402'—, Akcje kolei Północnej 5420, Akcje kolei Czerniowieckiej 575'—, Akcje Alpiny 393'—, Akcje Rima Muranji 451'—, Akcje praskiego Towarzystwa żelaznego 1835'—, Akcje fabryki broni 443'—, Akcje tureckie tytoniowe 312'—, Akcje galic.-karpac. towarz. naftowego 1125'—, Oblig. węg. indema. 97'60, Renta majowa 99'30, Austr. renta koron. 99'35, Węgierska renta kor. 96'80, 56 l. listy Towarz. kred. ziemsk. 98'35, 4 proc. listy Banku hipot. 98'75, 4 i pół proc. listy Banku hipot. 101'50, 5 proc. listy Banku hipot. 111'75, 4 proc. listy Banku kraj. 98'75, 4 i pół proc. listy Banku kraj. 102'80, 5% obligacje kom. Banku krajow. 103'40, 4 proc. Galic. oblig. propin. 98'—, 4 proc. Gal. poz. kraj. z r. 1893 98'75, 4 proc. pożyczka m. Lwowa 97'10, Losy tureckie 116'—, Marki 117'37, Ruble 253'50.

— **Wiedeń 1 marca.** Kursy giełdy wiedeńskiej.

Losy a) procentowe: Austr. zakł. kr. z oblig. p. z r. 1880 3 proc. 290'—, Austr. zakł. kred. z oblig. p. z r. 1889 3 proc. 284'—, Tow. żegl. na Dunaju 100 zł. m. k. 4 proc. 274'—, Węg. Banku hip. po 100 zł. 4 proc. 262'—, Pożyczka serbska prem. po 100 r. 4 proc. 87'—, b) bezprocentowe: Budapeszteńskie (Basilica) 5 zł. —'—, Zakł. kred. dla h. i p. po 100 zł. 453'—, Clary 40 zł. m. k. 161'—, Pożyczka m. Innsbruku 20 zł. 81'—, Losy m. Krakowa 20 zł. 78'—, Pożyczka m. Lublany 41. zł. 66'—, Ofen 40 zł. 155'—, Palfy 40 zł. m. k. 160'—, Czerw. krzyża austr. tow. 10 zł. 51'—, Czerw. krzyża węg. tow. 5 zł. —'—, Losy fund. arc. Rudolfa 10 zł. 65'—, Salma 40 zł. r. kon. 225'—, Pożyczka salcburska 30 zł. 77'—, Tureckie oblig. prem. kolej. po 400 fr. 115'50, Losy komunalne m. Wiednia z r. 1874 —'—.

— **Berlin 1 marca.** Austrjackie banknoty 85'15, spirytus —'—.

— **Frankfurt 1 marca.** Austrjackie kredyty 198'60, Kolej państw. —'—, Discont 183'20, Laura —'—.

— **Paryż 1 marca.** 3 procentowa renta 94'80, mąka 30'10.

Przyjechali do Lwowa.

dnia 1 marca 1904 roku.

HOTEL GEORGIA. Ks. S. Lubomirski z Równego. Ks. H. Lubomirski z Rozwadowa. Ks. J. Lubomirski z Krakowa. Ks. H. Lubomirski z Równego. Hr. A. Starzyński z Krakowa. Hr. J. Weissenwolff z Ruskiej wsi. Hr. J. Męciński z Partynowa. Hr. K. Dzieduszycki z Martynowa. Hr. M. Konarska z Grochowsk. Br. S. Konopka z Wieliczki. Br. H. Christiani z Wolicy. Gen. maj. O. Weber ze Złoczowa. W. Gnoński z Krasnego. W. Niedzielski z Wankowa. E. Gutesman z Wrocławia. A. Gorayski z Modrówki. M. Luk z Wiednia. W. Florjański z Warszawy. S. Kotarski z Brzeska. O. Wiktorowa z Czudca. L. Blum z Wiednia.

HOTEL EUROPEJSKI. A. Obertyński z Nowego Sioła. M. Polański z Rostocka. T. Polański ze Stok. O. Schnell z Firlejkowy. J. Bieleński z Czortkowa. P. Pawlikowski z Brzeżan. K. Denker ze Strzelisk. Dr. Z. Piątkiewicz z Tarnopola. Z. Lewakowski z Sanoka. A. Theodorowicz z Żukowa. A. Przyłęcki z Krosna. P. Zawistowski z Podwołoczysk.

Nadesłane.

Rubryka ta nie pochodzi od redakcji, która też nie bierze na siebie żadnej zanie odpowiedzialności.

Podziękowanie.

Poczuwam się do milego obowiązku złożenia na tem miejscu podziękowania p. Stanisławowi Dobrowolskiemu, dyrektoriowi wojskowej szkoły przygotowawczej we Lwowie, za szczerę i sumienne zajęcie się moim pupilem, Stefanem baronem Kapri, który po stosunkowo krótkim przygotowaniu na dniu 26 z. m. na jednorocznego ochotnika aprobowanym został.

Antoni Theodorowicz.

Jako dobra i pewną lokację

polecamy:

4% listy hipoteczne
4% listy hipoteczne
5% listy hipoteczne premiiowane
4% listy Tow. kredy. ziemskiego
4% listy Banku krajowego
4% listy Banku krajowego
5% obligacje komunalne Banku krajowego
4% pożyczkę krajową
4% gal. obligacje propinacyjne i wszelkie renty państwowe.

Nadto polecamy:

Akcje galic. Towarzystwa elektrycznego.

Papiery te sprzedaje i kupuje po najdokładniejszym kursie dziennym

KANTOR WYMIANY

c. k. uprzyw. galic.

akcyjn. Banku hipotecznego.

+

W smutku pogrążony podaje tak w swoim jak i w imieniu krewnych do wiadomości o zgonie mojej najukochańszej małżonki

Elżbiety Gaube

która na dniu 1 marca 1904 r. o godzinie 1/10 przed południem w 27 roku życia po ciężkich cierpieniach w Panu usnęła.

Obrzęd pogrzebowy zmarłej odbędzie się w czwartek dnia 3 marca 1904 o godzinie 3 popołudniu z domu żałoby przy ul. Łąckiego i. 1, na cmentarz Łyczakowski, gdzie na wieczny spoczynek złożoną będzie

